Publicat pe (https://www.bnm.md)

27.01.2025

VIDEO// Podcast „Sensul banilor”, episod 4: „Monedele care unesc oamenii”

Invitații podcastului sunt Anca Dragu, Guvernatoarea BNM și domnului Octavian Schen, directorul general al Monetăriei Statului Român.

Toate podcasturile [1]

Acest podcast este produs de BNM, in scopul educației financiare a cetățenilor.
Opiniile exprimate în acest podcast nu reprezintă punctul de vedere oficial al BNM.

Transcrierea podcastului „Sensul banilor”:

Episodul 4 al podcastului „Sensul banilor”, cu participarea doamnei Anca Dragu, guvernatoarea Băncii Naționale a Moldovei (BNM), și a domnului Octavian Schen, directorul general al Monetăriei Statului Român.

Moderator: Vitalie Guțu, jurnalist

Bun găsit, doamnelor și domnilor! Bun venit la un nou episod al podcastului „Sensul banilor”, o inițiativă a

Băncii Naționale a Moldovei realizată cu sprijinul programului USAID „Reforme Instituționale și Structurale în Moldova”.

Eu sunt Vitalie Guțu și împreună cu invitatul permanent, guvernatoarea BNM, Anca Dragu, suntem aici pentru a vă oferi instrumentele și cunoștințele necesare pentru a lua decizii financiare inteligente.

La „Sensul banilor”, finanțele nu sunt doar despre cifre, ci despre viitorul pe care îl modelăm împreună.

Astăzi vorbim despre bani, nu la figurat, ci la propriu, pentru că îl avem invitat pe domnul Octavian Schen, directorul general al Monetăriei Statului Român, aici unde la începutul independenței Republicii Moldova au fost tipăriți primii lei moldovenești.

Vă mulțumesc că ați acceptat invitația noastră și bine ați venit la Chișinău!

Octavian Schen: Mulțumesc frumos, bine v-am regăsit! Așa cum ați punctat, sunt destul de des la Chișinău, pentru că mă leagă o colaborare frumoasă și o relație care de-a lungul timpului a fost fructuoasă, sigur, atribuția Băncii Naționale a Moldovei fiind de a pune pe piață monede.

Vitalie Guțu: Așa este, doamna guvernatoare, vă mulțumesc că ați revenit aici cu sfaturi utile, ca de fiecare dată, în ceea ce privește gestionarea banilor.

Anca Dragu: La propriu, nu la figurat. Vreau să îi mulțumesc directorului Octavian Schen că a acceptat să facem acest podcast, a dat curs invitației noastre, pentru că sunt foarte multe lucruri interesante despre monede, despre bancnote. Și cred că ar fi interesant pentru oameni să știe lucrurile acestea. Avem o colaborare cu Monetăria Statului, într-adevăr, de foarte mulți ani. M-am bucurat să găsesc această echipă. Colegii mei parcă ar face parte din echipa dumnealor și invers. Avem o colaborare care durează de peste treizeci de ani.

Vitalie Guțu: Cum aceste colaborări, dintre Banca Națională a Moldovei și Monetăria Statului Român, contribuie la educația financiară și cum oamenii ar trebui să înțeleagă cum să gestioneze finanțele sau banii în general?

Octavian Schen: Este foarte important ca instituțiile statului să deruleze astfel de programe de educație financiară pentru public, mai ales pentru tineri, pentru că individul trebuie să aibă un sentiment de control asupra activităților pe care le desfășoară. E foarte important să cheltuiești cu cap, să stabilești care sunt prioritățile, să știi să faci economii și să înțelegi că până la urmă banul este într-adevăr un obiect care te ajută să te dezvolți ca persoană.

Vitalie Guțu: Doamna guvernatoare, cum ar putea această legătură de colaborare să contribuie la conștientizarea valorii banului?

Anca Dragu: În primul rând, noi suntem foarte activi în a emite monede comemorative și foarte multe dintre aceste monede au fost realizate la Monetăria Statului din București. Aceste monede comemorative au o valoare deosebită din punctul de vedere al educației financiare, desigur, o valoare deosebită din punctul de vedere al valorilor culturale și, desigur, al valorilor artistice. Este și mijlocul de tezaurizare pe care îl oferă o monedă comemorativă sau o medalie. Aceste monede comemorative au foarte mare succes și în Republica Moldova. Trebuie să comunicăm o știre, nu e chiar breaking news, dar este o știre foarte importantă, că, începând din 2 decembrie, Banca Națională a Moldovei comercializează în mod direct aceste monede comemorative. Și suntem foarte mândri de acest lucru pentru că este funcția noastră și în felul acesta facem o legătură mai directă cu cetățeanul, ne implicăm mai mult în această relație cu cetățenii prin intermediul monedei pe care noi o emitem pentru circulație sau o monedă comemorativă. Această colaborare cred că are și sinergia valorilor comune și monedele comemorative emise de Banca Națională a Moldovei sunt căutate și de colecționari din România, de publicul larg din România și invers.

Octavian Schen: Îmi doresc ca cele mai căutate să fie monedele realizate la Monetăria Statului, pentru că mărturisesc, am început ziua frumos. Am început ziua cu o vizită la muzeul Băncii Naționale a Moldovei, locul în care am regăsit o cantitate foarte mare de piese realizate de instituția pe care astăzi am cinstea și onoarea să o reprezint. Ca să punctăm câteva lucruri și să dăm câteva cifre, sunt în jur de 100 de emisiuni pe care le-am realizat împreună cu colegii de la Banca Națională a Moldovei. Sunt foarte mândru și emoționat, pentru că n-am stat niciodată să adunăm. Noi tot timpul am realizat aceste proiecte cu sufletul și sper că, într-adevăr, au fost proiecte frumoase și de succes pentru Republica Moldova și, de asemenea să fie apreciate de cetățenii din Moldova.

Vitalie Guțu: Un moment interesant, cum este popularizată această perspectivă a monedelor comemorative, pentru că, cel puțin, eu am văzut acest trend de evoluție a monetelor comemorative în ultimii ani mai mult. Și dacă este cumva popularizată în rândul maselor, fiind vorba și de educația financiară, pentru că este o componentă esențială în acest context?

Anca Dragu: Noi comunicăm toate aceste emisiuni de monedă comemorativă. Și sunt foarte mândră că muzeul Băncii Naționale a Moldovei a adoptat programul european al muzeelor deschise și am avut un succes enorm. Au fost sute de oameni care ne-au trecut pragul, cinci sute de oameni au venit seara și am fost foarte încântați că oamenii își sunau prietenii și spuneau: „Veniți la Banca Națională, e deschis muzeul, e în premieră, și e foarte interesant aici." Oamenii au putut să vadă istoria leului moldovenesc și toate emisiunile de monede comemorative. Fiecare dintre aceste monede are propria istorie, reprezintă ceva pentru cultura noastră și este o lecție de istorie, artă, tradiție și educație financiară.

Octavian Schen: Foarte drăguț și, într-adevăr, foarte bine relatat. Noi, din păcate nu putem să realizăm același demers, pentru că noi suntem producătorii. Practic acolo este locul unde se produc aceste monede. Asta ar însemna că ar trebui să sigilăm multe spații ca să permitem accesul populației și cred că ar fi o provocare. Tindem și noi, de asemenea, să ne alăturăm acestor programe. Totodată, desfășurăm programe chiar și cu cetățenii Republicii Moldova. Am fost vizitați de studenți ai Academiei de Studii Economice și le-am arătat, le-am demonstrat că noi putem și sprijinim Republica Moldova și Banca Națională a Moldovei prin demersul său.

Vitalie Guțu: Apropo, despre Noaptea Europeană a Muzeelor, am fost și eu în acea noapte și am văzut cum oamenii făceau cozi la muzeul Băncii Naționale a Moldovei și erau destul de curioși.

Octavian Schen: Să știți că moneda este până la urmă un reper istoric pentru un eveniment pe care încercăm să-l comemorăm în felul acesta. Este, practic, o mărturie a ceea ce s-a întâmplat, a eforturilor care au fost depuse și, cred eu, că va rezista în timp. Vedeți ce se întâmplă? Documentele, hârtia posibil nu pot fi la fel de bine conservate, însă metalul va dăinui.

Anca Dragu: Noi am mai avut evenimente anul acesta la Muzeul Băncii Națională a Moldovei și lucrăm la un program în care să aducem elevii de școală, de liceu să ne viziteze și să învețe la noi acasă, la Banca Națională, despre istoria leului și, în general, despre bani și despre ce face Banca Națională, pentru că noi vrem să întărim relația cu cetățeanul și să creștem încrederea în Banca Națională. Încrederea este un element extrem de important într-o economie și un element foarte important pentru o bancă centrală.

Vitalie Guțu: Este adevărat. Și aici voiam să punctez, ați menționat despre rezistența în timp, tot suntem cumva în goana aceasta de a fi în pas cu tehnologia, cu inovația și vreau să vă întreb cum Banca Națională a Moldovei, Monetăria Statului Român se aliniază acestor inovații tehnologice și care sunt pașii pentru a fi, în același timp, și în poziția tehnologiilor, dar, în același timp, să fie și cât mai siguri.

Octavian Schen: Noi, practic, în acest moment avem capacitățile necesare să producem monede sigure, monede care includ tehnologii performante. Ca și în cazul bancnotelor, monedele beneficiază de niște elemente de securitate, compoziția fizico-chimică, elemente cum ar fi microgravurile, lucruri care se pot depista doar cu dispozitive extrem de performante, care fac parte din tehnologia noastră. Monetăria Statului

este în măsură de a pune pe piață o monedă cu adevărat solidă.

Anca Dragu: Securitatea banilor este un subiect ce face obiectul negocierilor în acest proces de aderare la Uniunea Europeană. Dar vreau să vă spun ce facem noi. Inteligență artificială, digitalizare, monede, monede comemorative - facem un QR code prin care poți avea acces la informații despre acea moneda comemorativă și acum lucrăm la o aplicație care să ne ducă către o poveste mai extinsă a fiecărei monede. Eu sper că în câteva luni, depinde și de producție, cum găsim să dezvoltăm, să finalizăm această aplicație. Fiecare cetățean al Republicii Moldova, și nu numai, să intre pe site-ul Băncii Naționale și acolo să poată avea acces la o asemenea aplicație și să afle mai multe despre monedele pe care noi le emitem, monedele comemorative.

Vitalie Guțu: De ce s-a decis să se meargă pe varianta aplicației pentru a afla istoria din spatele acelei monede?

Anca Dragu: Pentru că trebuie să combinăm și partea fizică – moneda din valoare de aur, de argint – cu folosirea tehnicii moderne.

Vitalie Guțu: Și mi se pare, în același timp, destul de interesant că odată ce scanezi acel QR code, intri în povestea monedei și te face curios ulterior să mergi și să vezi în format fizic, să vezi cum este expusă, într-adevăr cum arată această monedă.

Octavian Schen: Poate unde a ajuns...

Anca Dragu: Poate chiar să devii colecționar, să dezvolți o nouă pasiune.

Vitalie Guțu: Apropo de colecționari, cum ar putea cineva sau cel care este pasionat de monede să devină proprietarul unei monede? Cum ar putea fi colecționar?

Anca Dragu: Prin achiziționare – cumpără moneda fie de la Banca Națională, se înscrie online, avem o aplicație pe site-ul Băncii Naționale și, repet, această facilitate a fost introdusă recent, pe 2 decembrie. Am făcut modificare la legislație, era un aspect puțin neclar în legislație - dacă avem voie sau nu să vindem aceste monede comemorative. Am făcut claritate că Banca Națională care se ocupă, are funcția aceasta de a emite moneda comemorativă, o și vinde. Oricine poate să o cumpere fie de la Banca Națională, fie de la băncile comerciale care au un număr de monede și le vând clienților lor.

Octavian Schen: Din păcate eu nu pot să vă ajut cu un răspuns aici, pentru că noi suntem producători, iar pentru noi clienții sunt băncile centrale. Lotul pe care băncile centrale îl comandă Monetăriei Statului este sigur, este „safe", el nu poate să fie depășit. Există un proces de corespondență și audit după realizarea acestor activități, astfel încât, practic, acel număr de piese să fie exact și să fie pus la dispoziția Băncii Naționale pentru a fi prezentat publicului.

Vitalie Guțu: Și atunci să vă întreb cât durează sau care sunt etapele fabricării unei monede?

Octavian Schen: Este o discuție complexă, probabil că nu avem foarte mult timp la dispoziție. Să știți că depinde de complexitatea produsului. Practic, noi ca monetărie ne planificăm activitatea undeva la 3-4 săptămâni pentru o nouă emisiune. Putem să urgentăm, însă vă dați seama că trebuie totuși să lucrăm în acest timp pentru a obține și pentru a avea o piesă de înaltă calitate la finalul activității.

Vitalie Guțu: Doamna guvernatoare, care este durata de viață a unei bancnote sau a unei monede metalice?

Anca Dragu: Depinde de materialul din care bancnota este confecționată. Însă, bancnotele pe suport polimeric, cum sunt bancnotele din România, leul românesc, acestea sunt mai scumpe, dar și mai rezistente. Sunt și alte tipuri de materiale combinate. Cu cât materialul este mai complex, cu atât prețul este mai mare.

Și o bancă centrală se uită la aceste elemente, desigur. Depinde și cât de folosită este bancnota. Nu toate monedele sunt la fel de mult folosite. De exemplu, în Republica Moldova cea mai folosită este bancnota de 200 de lei. Din analizele noastre am constatat că sunt cele mai folosite. Fiind des folosite, desigur că au și o uzură mai rapidă. Exista softuri care țin o trasabilitate a acestor bancnote, de câte ori bancnota se întoarce la mamă, la Banca Națională. Vom dezvolta și noi acest domeniu, dar poate dura câțiva ani viața unei bancnote. Cum decidem cât reemitem, în funcție de gradul de uzură pentru fiecare tip de bancnotă, desigur în funcție de prognoza de creștere a masei monetare, care este legată de creșterea economică, dar și de inflație. Atunci, pentru țările inflaționiste, cu siguranță, această practică de a tipări monede este accelerată. Nu e cazul aici (n.r. în Republica Moldova).

Deci, sunt câteva elemente și aceste calcule sunt destul de riguroase. Avem specialiști în Banca Națională care se ocupă de aceste estimări, astfel încât să nu rămânem fără bani. Apoi, pot fi situații în care nu ai cum să aduci banii, de exemplu, pandemia. În pandemie nu mai zbura nimeni. Știți că banii, de regulă, se produc în alte țări, din motive de securitate, desigur. Și atunci trebuie întotdeauna să ții cont de multe riscuri, de mulți factori și să fii acoperit. Dar nici nu poți investi prea mult în tipărirea lor, să tipărești în exces. Trebuie să fie nici prea-prea, nici foarte-foarte.

Vitalie Guțu: Tocmai de asta sunt experți care prognozează, stabilesc anumite criterii, ați spus despre gradul de uzură a fiecărei bancnote și în funcție de aceste elemente esențiale deja se decide...

Anca Dragu: Metalul este mai rezistent.

Octavian Schen: Rezistența acestor piese metalice e mult mai mare. Chiar dacă, sigur, poate atârna greu în buzunar, poate că nu ne place să o folosim. Eu pot să punctez faptul că anumite monede pe care le-am produs de-a lungul timpului au rezistat în piață cel puțin 15-20 de ani.

Vitalie Guțu: În ceea ce ține de greutatea monedelor, când s-a introdus pe piață la noi moneda de metal, am văzut, cel puțin, pentru că eu sunt și profesor la universitate și vorbesc cu studenții, acasă, cu familia, și în rândul prietenilor, inițial, când s-a pus în circulație, toată lumea se uita sceptic – ce vom face cu atâtea monede, vor fi grele, portofelul va fi prea umplut cu asemenea monede de metal. Cum vedeți acum această percepție?

Anca Dragu: Avem întotdeauna opțiunea de a ne duce către plățile online, plățile fără numerar, dacă ni se pare că e atât de greu și dificil să ai bani asupra ta. Nu cred că e așa o greutate mare, măcar să ne plângem că nu mai putem de greutatea banilor. Dar întotdeauna putem combina plățile fără cash. Și aici dați-mi voie să facem puțină reclamă despre MIA Plăți Instant, platforma de plăți instant pe care am lansat-o în martie. Avem peste 400 de mii de utilizatori, un număr impresionant, a depășit așteptările noastre. Deci, oamenii au simțit ușurința acestor plăți și, probabil, că acești oameni au renunțat la plata fie cu monedă, fie cu bancnotă.

Octavian Schen: Întăresc afirmațiile doamnei guvernator pentru că, sigur, există și o serie de exemple aici. Iată, pandemia a fost un episod în care cash-ul poate a fost utilizat foarte, foarte puțin pentru că erau și acele solicitări de a încetini ritmul de utilizare a numerarului. Însă, haideți să discutăm ce ar însemna o lume fără cash. Pentru că avem alte exemple. Astăzi întâmpinăm alte provocări. Și vă dau exemplul Suediei. Am văzut un articol cum Suedia dorește să reintroducă cash-ul în piață. Sub aceste amenințări pe care le resimțim cu toții, s-a demonstrat că decizia de atunci, pentru că au avut o politică foarte agresivă "no cash, no cash, use electronics"... Până la urmă, decizia asta nu știu dacă a fost echilibrată la momentul respectiv și acum se pregătesc să introducă din nou, să bată din nou monedă ca ea să poată să fie utilizată. Haideți să luăm alt scenariu, un scenariu potrivit pentru că la un moment dat ar putea să existe o pană energetică și ce se va întâmpla, cum vom putea să efectuăm aceste plăți electronice? Punctul meu de vedere este acela că, într-adevăr, trebuie să există un echilibru și întotdeauna instituțiile statului să privească aceste aspecte din ambele perspective, astfel încât să putem asigura calmul, funcționarea societății până la urmă. Despre asta discutăm.

Vitalie Guțu: Cum vedeți evoluția banilor în următorii 5-10 ani?

Anca Dragu: Eu pledez întotdeauna pentru echilibru. Un echilibru între numerar și plăți fără numerar. Pentru că, în felul acesta, avem și acces la mai multe tipuri de produse, la mai multe tipuri de tranzacții. Vorbim de diferite costuri de tranzacții. La plățile fără numerar ai niște costuri, la cele cu numerar costurile sunt de altă natură. Trebuie să fii sigur că îți ții geanta lângă tine și dacă ești mai uituc, atunci nu este bine. Cred că trebuie să fim echilibrați și băncile centrale să fie gata să ofere toate opțiunile către populație. Și, desigur, educație financiară, educație financiară, educație financiară..., nu pot decât să repet acest lucru, astfel încât cetățenii să nu cadă pradă unor răufăcători care pot fi în mediul online sau pot fi pe stradă lângă noi. Deci, un echilibru între numerar și fără numerar.

Octavian Schen: Sunt de acord că trebuie să existe un echilibru, pentru că societatea, populația încă nu a experimentat ce-i mai rău pe partea asta de plăți electronice, pentru că discutăm de alte metode, criptomonede, lucururi care sunt extrem de volatile. Și cred totuși că cetățenii ar trebui să dea credit băncilor centrale.

Vitalie Guțu: Pe final de discuție, aș vrea să ne spuneți ce ar trebui, dar cel mai important lucru, ce ar trebui să cunoască oamenii sau cei care ne urmăresc despre bani?

Anca Dragu: Ar trebui să știe că fiecare ban, fiecare leu îl câștigi o dată și îl cheltui o dată. Să aibă grijă cum îl cheltuie. Să înțeleagă foarte bine noțiuni despre educație financiară, să-și protejeze banii, să ia decizii înțelepte, decizii financiare în cunoștință de cauză. Să evităm momente de genul „Pinocchio" care este îmbiat de vulpe și motan să pună bănuțul în pământ, că de acolo va crește un pom cu bani. Să fie riguroși cu băncile centrale care se ocupă de acest domeniu, dar să aibă și încredere. Să le acorde această încredere, pentru că băncile centrale depun toate eforturile pentru ca valoarea banilor să se păstreze.

Octavian Schen: Pentru mine va fi mai complicat, pentru că suntem producători ai banilor. Noi vedem și partea fizică a lucrurilor, acest efort al colegilor noștri. Sigur, uitându-ne la o piesă, poate că nu reușim să înțelegem ce anume se află în spatele acestei activități, cât efort este depus, care sunt normele, care sunt procedurile. Sunt foarte multe reguli pe care noi, ca producător, trebuie să le respectăm. Există anumite auditări ale diverselor activități, ale diverselor etape tehnologice, astfel încât tot timpul să putem depista din ce lot face parte o monetă care spunem că e necorespunzătoare sau un fel de lucruri de natură intrinsec. Așa că vă dați seama din această perspectivă a efortului depus și a dorinței de a pune pe piață o monedă bună, calitativă, o monedă sigură. Vă dați seama că nu pot să încurajez altceva decât, sigur, încrederea și utilizarea rațională. Și cred că fiecare bănuț trebuie să fie pus unul peste altul ca ușor, ușor lucrurile să crească.

Vitalie Guțu: Pe această notă eu vă mulțumesc pentru această discuție și cel mai important este să gestionăm sănătos fiecare bănuț pe care îl câștigăm.

Anca Dragu: Eu vă mulțumesc.

Octavian Schen: Și eu vă mulțumesc mult.

Vitalie Guțu: Acesta a fost episodul de astăzi din podcastul „Sensul banilor". Sper că ați găsit utile informațiile discutate și că v-am inspirat să faceți pași siguri spre o viață financiară mai bună. Urmăriți-ne, pentru a nu rata episoadele viitoare. Dacă v-a plăcut ceea ce ați ascultat, împărtășiți podcastul cu prietenii și familia.

Educația financiară este cheia către libertate și prosperitate.

Tag-uri

Podcast Sensul banilor [2]
episod 4 [3]
episodul patru [4]
episod 4 despre monedele comemorative [5]
monedele care ne unesc [6]
Sensul banilor [7]
podcast [8]
podcast Anca Dragu [9]
podcasturi [10]
podcastul Anca Dragu [11]
Anca Dragu la podcastul Pe Agenda [12]

Sursa URL:
https://www.bnm.md/ro/content/video-podcast-sensul-banilor-episod-4-monedele-care-unesc-oamenii

Legături conexe:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/podcasturi [2] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Podcast Sensul banilor [3] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=episod 4 [4] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=episodul patru [5] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=episod 4 despre monedele comemorative [6] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=monedele care ne unesc [7] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Sensul banilor [8] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=podcast [9] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=podcast Anca Dragu [10] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=podcasturi [11] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=podcastul Anca Dragu [12] https://www.bnm.md/ro/search?hashtags[0]=Anca Dragu la podcastul Pe Agenda